

DOLNOŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Delegatura w Wałbrzychu
ul. Zamkowa 3, 58-300 Wałbrzych
tel. (74) 842 64 18, (74) 842 66 60

dwkz-wb@dwkz.pl
ePUAP: /dwkz/skrzynka
<http://wosoz.ibip.wroc.pl/public/>

Wałbrzych, dnia 08.07.2025 r.

W/N.5146.269.2025.PS

DECYZJA Nr 1102 / 2025 ZEZWOLENIE NA USUNIĘCIE DRZEW LUB KRZEWÓW

Na podstawie art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U.2024 poz.1292), art. 83a ust. 1, art. 86 ust. 1 pkt. 1a, 4, 10, art. 83 c ust. 3 ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r. (tekst jednolity: Dz.U.2024.1478 t.j.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2024.0.572 t.j.)

Po rozpatrzeniu wniosku zgłoszonego 02.07.2025 r. (data wpływu do tut. Urzędu: 04.07.2025 r.) przez Dyrektora Dolnośląskiego Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze, ul. Parkowa 8, 58-379 Czarny Bór, w sprawie wydania pozwolenia na usunięcie drzew, rosnących na terenie będącym własnością DCLU w Czarnym Borze, na terenie wpisanym do rejestru zabytków, jako:

park w Czarnym Borze (w jego obszarze cmentarz rodowy rodziny von Portatius) pod numerem A/4137/860/Wł, decyzją z dnia 18.09.1981 r.
[działka nr 177/3 Czarny Bór]

oraz po ocenie danych przedstawionych we wniosku i w załącznikach do niego:

1. Mapa z lokalizacją drzew;
2. Oświadczenie o posiadanym tytule prawnym do nieruchomości;
3. Kopia umowy użytkowania;
4. KW: SW1W/00022313/6;
5. Program podejmowania prac dla Parku przy Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze. Autor: mgr inż. arch. Kraj. Katarzyna Radzikowska.
Data: kwiecień/maj 2025 r.

udzielam pozwolenia

*Dolnośląskiemu Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze
ul. Parkowa 8, 58-379 Czarny Bór*

na usunięcie z w/w terenu, drzew z gatunku:

Lp.	Nazwa gatunkowa	Obwód na wys. 130 cm
1.	Buk pospolity	337
2.	Jesion wyniosły	145
3.	Klon jawor	157
4.	Dąb czerwony	315
5.	Daglezja zielona	208
6.	Jesion wyniosły	87
7.	Jesion wyniosły	82+82
8.	Klon jawor	224
9.	Jesion wyniosły	73
10.	Jesion wyniosły	80

11.	Jesion wyniosły	54
12.	Jesion wyniosły	66
13.	Świerk pospolity	116
14.	Grab pospolity	88
15.	Grab pospolity	104
16.	Grab pospolity	131
17.	Świerk pospolity	135
18.	Świerk pospolity	279
19.	Jodła kalifornijska	165
20.	Dąb szypułkowy	114
21.	Lipa drobnolistna	188
22.	Klon jawor	100
23.	Choina kanadyjska	55
24.	Choina kanadyjska	54
25.	Sosna zwyczajna	64
26.	Buk pospolity	451
27.	Dąb szypułkowy	78

Załącznik nr 1 do decyzji – mapa z lokalizacją drzew do usunięcia

- **Termin usunięcia drzew do 30.12.2025 r. Uwzględniając okres lęgowy ptaków i nietoperzy tj. 1 marca- 15 października oraz gatunki ustawowo chronione ;**
- **Odstąpiono od nałożenia warunku wykonania nasadzeń zastępczych;**
- Na podstawie art. 86 ust. 1A, 4, 10 ustawy o ochronie przyrody, nie pobrano opłaty za usunięcie drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych lub funkcjonowaniu urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, drzew lub krzewów, jeżeli usunięcie jest związane z odnową i pielęgnacją drzew rosnących na terenie nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków,

Prace powinny być wykonane pod następującymi warunkami:

1. Prace powinny być wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami i w sposób niezagrażający dla ludzi i mienia;
2. O wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w toku prac wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić konserwatora;
3. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 7 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt w stosunku do zwierząt gatunków chronionych obowiązuje m.in. zakaz „umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących, niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, czy niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania” (par. 6 ust. 1-3 rozporządzenia).
4. Jeżeli z różnych względów nie jest możliwe przeprowadzenie wycinki bez kolizji z tymi zakazami, np. ze względu na harmonogram prac budowlanych lub zagrożenie bezpieczeństwa, w szczególnie uzasadnionych sytuacjach, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, możliwe jest uzyskanie zezwolenia na wykonanie tych czynności odpowiednio od regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych stanowi wykroczenie (art. 131 pkt 14 ustawy).

5. **Wykonywanie prac dotyczących usuwania drzew lub krzewów w okresie 1 marca – 16 października należy prowadzić wyłącznie po uzgodnieniu prac ze specjalistą przyrodnikiem tj. ornitolog lub chiropterolog.**
6. **Prace ziemne w obrębie zieleni tj. drzew, krzewów, powinny uwzględnić poniższe warunki:**
 - Zabrania się uszkodzania, niszczenia krzewów lub drzew na terenie inwestycji, w tym pni, konarów oraz strefy korzeniowej;
 - Należy ustanowić strefy ochronne dla drzew znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac. Minimalna wielkość strefy ochronnej powinna być równa obrysowi korony danego drzewa nie mniejsza niż strefa zagrożenia korzeni dla poszczególnych gatunków drzew;
 - W strefach ochronnych zabrania się lokalizowanie pojazdów. Ze stref ochronnych wyłączone są istniejące utwardzone ścieżki i placyki;
 - W czasie trwania prac odsłonięte systemy korzeniowe drzew należy zabezpieczyć przed wysychaniem, poprzez obłożenie ich tkaniną lub matą;
 - Zakazuje się podcinania korzeni konstrukcyjnych drzew;
 - Po zakończonych pracach ziemnych, należy rozluźnić glebę wokół drzew i krzewów, w celu swobodnej wymiany gazowej i dostępu wody do strefy korzeniowej;

UZASADNIENIE

W dniu 04.07.2025 r. do Kierownika Delegatury w Wałbrzychu działającej z upoważnienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu wpłynął wniosek zgłoszony przez Dyrektora Dolnośląskiego Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze, ul. Parkowa 8, 58-379 Czarny Bór, w sprawie wydania pozwolenia na usunięcie drzew, rosnących na terenie będącym własnością DCLU w Czarnym Borze, na terenie wpisanym do rejestru zabytków, jako: park w Czarnym Borze (w jego obszarze cmentarz rodowy rodziny von Portatius) pod numerem A/4137/860/Wł, decyzją z dnia 18.09.1981 r. [działka nr 177/3 Czarny Bór].

O właściwości wojewódzkiego konserwatora zabytków w sprawach określonych w art. 83a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody przesądza to, czy drzewo lub krzew, którego dotyczy wniosek, rośnie na nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków. Sam fakt wpisania nieruchomości do rejestru zabytków, a nie uznanie składnika przyrody, tj. drzewa lub krzewu za zabytek przesądza o właściwości rzeczowej tego organu. Powoduje to, że wojewódzki konserwator zabytków rozpatruje wniosek właściciela nieruchomości zabytkowej, mimo, że drzewo lub krzew nie przedstawia żadnych wartości historycznych, artystycznych lub naukowych.

Wobec czego Kierownik Delegatury w Wałbrzychu, działająca z upoważnienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu jest organem właściwym do wydania zezwolenia na usunięcie drzew na tym terenie (na podstawie art. 83a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.

Organ konserwatorski po analizie wniosku, załączników do niego oraz po dokonaniu analizy materiałów archiwalnych znajdujących się w zasobach tut. Urzędu a także w oparciu o wiedzę i znajomość zabytku stwierdza jak poniżej.

Wniosek z dnia 02.07.2025 r. spełnia wymagania określone w art. 83 b ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r. (tekst jednolity: Dz.U.2024.0.1478 t.j.), zwanej dalej u.o.p. Strona ubiega się o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew ze względu na ich łamliwość oraz zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Jak ustalono w trakcie przedmiotowego postępowania, wnioskowane do usunięcia drzewa (27 sztuk), stanowią nasadzenia współczesne (jesiony, klony) oraz historyczne (buk, lipy, choiny, jodły, dęby). Drzewa te stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia z powodu złego stanu zdrowotnego, osłabionego zakotwiczenia w gruncie. O złej kondycji drzew, świadczą także owocniki grzybów, obecne na pniu. Wycinka wnioskowanych drzew

jest zatem uzasadniona i wpłynie na poprawę bezpieczeństwa na w/w terenie. Powyższe zostało także stwierdzone w przedłożonej inwentaryzacji dendrologicznej.

Na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 7 u.o.p. tut. Organ określił termin usunięcia drzew do dnia 30.12.2025 r., przy czym niezbędną wycinkę przeprowadza się w okresie od dnia 16 października do dnia końca lutego. Wykonywanie prac dotyczących usuwania drzew poza tym okresem należy prowadzić wyłącznie po uzgodnieniu ze specjalistą przyrodnikiem, np. ornitologiem lub chiropterologiem. Z przepisów prawa wynika, że w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną ścisłą lub częściową zgodnie z § 6 ust. 1 oraz § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 ze zmianami) obowiązuje zakaz m.in. niszczenia siedlisk i ostoi, a także niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd (z wyjątkiem gniazd gołębia miejskiego - *Columba livia forma urbana* - lecz z wyłączeniem miejsc jego gniazdowania w trakcie obecności piskląt w gnieździe). Na podstawie § 9 powyższego rozporządzenia dopuszcza się odstępstwa od zakazów m.in. w przypadku, gdy usuwane są gniazda z budek dla ptaków i ssaków i dokonywane jest to w okresie od 16 października do końca lutego (§ 9 pkt 1), a także, gdy usuwane są gniazda ptasie z obiektów budowlanych lub terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne i działania te podejmowane są również w w/w okresie (§ 9 pkt 2). Zgodnie z art. 56 ust. 2 oraz ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, zezwolenie na czynności podlegające zakazom wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt.

Tut. Urząd uwzględnił brak wolnego miejsca, na odtworzenie nasadzeń w ilości nie mniejsze niż liczba usuwanych drzew i odstąpił od nałożenia warunku wykonania nasadzeń zastępczych.

Ocenę drzewa wykonano na podstawie metody Visual Tree Assessment.

Na podstawie art. 86 ust. 1a, 4, 10 ustawy o ochronie przyrody, nie pobrano opłaty za usunięcie drzew.

Podczas lustracji terenu nie stwierdzono występowania gatunków chronionych oraz nie zaobserwowano miejsc lęgowych ptaków- zgodnie z protokołem oględzin drzew. Teren znajduje się poza obszarami NATURA2000. Przedmiotowe drzewa nie są pomnikiem przyrody.

Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji służy stronie/om odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
2. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Kierownika Delegatury Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków we Wrocławiu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.
3. Zgodnie z Art. 88. 1. ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r. (Dz. U.2024 poz. 1478 ze zm.) Wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za usunięcie drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia. Czynności, o których mowa w art. 88 ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r., w zakresie, w jakim są one wykonywane przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, w odniesieniu do nieruchomości będących własnością gminy – z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu –

wykonuje starosta. Jeżeli prezydent miasta na prawach powiatu sprawuje funkcję starosty, czynności, o których mowa w ust. 1, wykonuje marszałek województwa.

4. W przypadku, gdy nieruchomość, na której rośnie drzewo lub krzew, jest indywidualnie wpisana do rejestru zabytków (park, ogród, cmentarz, planty) wnioskodawca zobowiązany jest do otrzymania odrębnego pozwolenia na usunięcie drzew lub krzewów, wydanego przez tut. Urząd, na podstawie **art. 36, ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U.2022 poz. 840)**. Wnioski na usunięcie drzew są do pobrania na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu (wosoz.ibip.wroc.pl).

Z up. Dolnośląskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
we Wrocławiu

mgr Anna Nowakowska
Kierownik Delegatury w Wałbrzychu

Otrzymują:

1. Strona D7A67+8-R
2. a/a PS

Spełniono obowiązek wynikający z RODO

*Sprawy prowadzi starszy Inspektor Wydziału Zabytków Nieruchomych - Przemysław Salatowski - tel. 74 66 44 890 (w godz. 9.00-12.00),
p.salatowski@duki2.pl*

ZA ZGODNOŚĆ
 Z ORYGINAŁEM
 data: _____
 podpis: _____

UŁĘP WÓDZ
 CHRONY 7
 ul. Młocińska 10
 LEGATURAWYBY
 ul. 300 Wależyci
 01-647-64-16

Nazwa obiektu: _____ Adres: _____ Data: _____ Podpis: _____	Nazwa wykonawcy: _____ Adres: _____ Data: _____ Podpis: _____

NADANIE ZAŁOŻENIOM IZOSTROJENIOM
 LEGATURAWYBY
 ul. 300 Wależyci
 01-647-64-16

LEGATURAWYBY
 ul. 300 Wależyci
 01-647-64-16

Nazwa obiektu: _____
 Adres: _____
 Data: _____
 Podpis: _____

Nazwa wykonawcy: _____
 Adres: _____
 Data: _____
 Podpis: _____

